

ristno izkaže. Naj danes kaj več povemo iz razgleda (prospekta), ki ga je društvo ravnokar v svet poslalo.

Začetek tega „razgleda“ razklada, da lega Ljubljane in Kranjske dežele sploh, na železnici Dunajsko-Tržaški, Gorenjsko-Koroški in prihodnji Dolensko-Hrvaški je taka, da le malo glavnih mest se more meriti z njo; narava jej je podarila različnega prirodnega bogastva; dala jej obilo vodnih moči; če tudi gozdi pešajo, ima šote in premoga na kupe; ona ima kamnolomov in rudnin obilo; isto tako gline za opeko (cegelnice), cementa itd., delalci niso presilno dragi itd. Vse to potrjuje dandanes še dokaj bolj to, kar je neumrlj naš Vodnik o naši domovini pred več kot polstoletjem pel, rekši:

Kranjc! tvoja zemlja je zdrava,
Za pridne nje lega najprava,
Polje, vinograd
Gora, morjé,
Ruda, kupčija
Tebe redé!

Za uk si prebrisane glave
Pa čedne in trdne postave,
Iše te sreča
Um ti je dan,
Najdel jo boš, ak'
Nisi zaspan!

Glej stvarnica vse ti ponudi,
Le jemaj' od nje ne zamudi;
itd. itd. itd.

Gotovo je tedaj, da vse okoliščine so take, da v prihodnjem času se zdatno bode povzdignilo obrtništvo in kupčijstvo v naši deželi, da bodo nastale nove fabrike itd.

Za vse to pa je poslopij in pohoštev potreba.

Pa še drugo je, kar daje Ljubljani in Kranjski deželi po legi njeni veliko važnost. Ona leži ob kraji južne meje cesarstva našega; za postaje vojaške je tedaj jako imenitna in po takem za napravo kosaren in magazinov pripravna. Mesto Ljubljansko potrebuje hiš za stanovanje, šol in družih poslopij; mnoge družbe potrebujejo večih prostorov in tudi naš „narodni dom“ ni še pozabljen.

Al kdo more samotež to zmagati? kdo ima sam denarja za taka podvzetja? Nobeden!

Zato se je, kakor v družih deželah, skupaj vzelo mnogo denarnih mož, med katerimi nahajamo tudi našega gosp. Gorjupa v Trstu, in je osnovalo to društvo v Ljubljani, ki je potrjeno bilo od ministerstva notranjih opravil 11. dne marcija t. l. Temeljni kapital ima znašati 3 milijone gold., in v prvič se izdá delnic (akcij) za pol milijona gold. Delnice se izdajajo po 100 gold. Kdor vzame eno ali več delnic, postane delničar tega društva. Čemveč delnic speča to društvo, temveč bode imelo kapitala in več moči za delovanje svoje.

Sklic prvega občnega zboru tega društva na drugem mestu našega današnjega lista kaže, kaj bode obravnaval prvi ta zbor 10. dne t. m.

Naj zdaj še bolj na drobno povemo našim bralcem, kakošno nalogo si je postavilo to društvo in kaj vse misli početi:

1. Društvo hoče nova poslopja zidati, stara prezidati in povekšati drugim ljudem, ki sami tega ne zmorejo, tako, da stroške za zidanje, za ktere so se zastopili z društvom, poplačujejo potem ob dogovorjenih obrokih (brištih);

2. društvo hoče prevzeti zidanje cesarskih, mestnih, soseskih, šolskih, pisarniških poslopij, farovžev in cerkev, mostov, cest itd.;

3. ono hoče kupiti zemljišča in prostore za zidanje hiš ali družih poslopij pripravnih, in bode za - se zidalo hiše za stanovanje v mestih ali za poletinsko bivanje gospôde na deželi;

4. ono hoče opeknic (cegelnic) in družih zemljišč kupiti, ki vstrezajo društvenim namenom;

5. vseh teh podvzetij pa ne bode, ako bo kazalo — omejilo samo na Kranjsko deželo, ampak raztegnilo jih bode tudi na sosedne dežele in mesta. —

Po vsem tem je jasna velika korist tega društva, in če bode, kakor se je za gotovo nadejati, srečno napredovalo, so zagotovljeni tudi delničarjem dobre obresti (činži) od naloženega kapitala.

Prvi občni zbor banke „Slovenije“ 29. maja tega leta.

Ta zbor je brez dvombe jako važen in merodajen za vso prihodnost banke „Slovenije“ — tega prvega narodno-gospodarskega podvzetja Slovencev. Ako se dopolnilna volitev opravičnega sveta, to je, volitev novih opravičnih svetovalcev namesti izstopivših, srečno izvrši, potem bode banka „Slovenija“ od dne do dne več zaupanja si pridobila, svoj delokrog čedalje bolj širila, pa tudi delničarjem dobre obresti vložnega kapitala donasala. Silno treba je toraj, da se vsak delničar udeleži pri prihodnjem občnem zboru, a ne reče v malomarnosti: „bodo že drugi opravili namesti mene“. Ni pa potreba, da tudi vsak delničar osebno v zbor pride; zadostuje že, ako vloži do 23. tega meseca svoje delnice pri glavni blagajnici banke „Slovenije“, ki mu vložene delnice s pismom potrdi, in da potem izroči pooblastilo kakemu drugemu delničarju, do kterega ima popolno zaupanje. Ta pooblastila so natisnjena na hrbtu legitimacijskih listov, ki se v blagajnici banke dobijo, in ne potrebujejo niti koleka, ne podpisov prič, ako jih delničar lastnoročno podpiše. Če pa kdo vpraša: čemu pa je treba za glasovanje pri občnem zboru, da se delnice popred pri banki vložijo? temu odgovorimo to, da se tako godi pri vseh bankah, in da je zato treba, ker je utegnil kdo svoje delnice kakemu družemu prodati in po takem ni on več delničar, pa bi vendar si prilastil pravico glasovanja po krivici. — Ženske glasujejo po pooblaščenih, varovanci in juridične osebe (to je, društva, cerkve itd.) po svojih postavnih, oziroma pravilskih zastopnikih, če ti tudi niso delničarji. Noben delničar pa v zboru nima več kakor 40 glasov, ne v svojem imenu, ne kot pooblaščenec, če tudi ima več delnic.

Kdo naj se voli v opravični svet?

1. Volijo naj se neodvisni, značajni in popolnoma neomadeževani možje;

2. ki imajo voljo in čas izvrševati odgovorna in težka dela opravičnega svetovalca;

3. kterim je bolj mar za korist banke in delničarjev, kakor pa za lastni žep;

4. ki so izurjeni vsaj v pisarniških opravilih sploh;

5. velike koristi je za banko, ako imajo opravični svetovalci, če tudi ne vsi, vsaj večidel stanovanje v Ljubljani, kajti po takih se zdatno zmanjšajo stroški potovanja in mogoče je sklicati večkrat seje opravičnega sveta; to pa je koristno banki zato, da ravnateljstvo ne dela samovoljno. Sploh je treba, da opravični svetovalci se na tanko seznanijo z vsemi opravili banke in njeno stanje zmirom opazujejo; to pa jim je le mogoče, ako bivajo v Ljubljani.

Taki možje, izvoljeni v opravični svet, bodo pokrop krepkemu napredku banke „Slovenije“.